

Neděle po Duchu sv., 14. 6. 2020 (11. v mezidobí)

Texty:

Ex 19, 2-8a

Ř 5, 1-8a

Mt 9, 35- 10, 8

Modlitby:

1/ Prosíme Tě, Pane, za tragicky zesnulého učitele ze slovenských Vrútek, který se stal ve čtvrtek obětí šíleného útočníka. Modlíme se za zraněné a za všechny, které tato smutná událost zasáhla. K Tobě, Bože, voláme!

2/ Dobrý Bože, před Tebou mají všichni lidé stejnou důstojnost, nikdo není znevýhodněn nebo privilegiován, jsi společným Otcem nás všech. Děkujeme za příklad milosrdného Samařana, který nám ukázal, kdo je náš „bližní“, jak smýšlí, jak se chová. Kéž není nikdo pronásledován nebo diskriminován pro svůj původ, náboženství, sociální zařazení nebo zdravotní stav, věk či z jakýchkoliv jiných důvodů před světskými zákony. K Tobě, Bože, voláme!

3/ Prosíme za obyvatele Brazílie, která stále patří spolu s USA k nejpostiženějším zemím nemocí Covid 19. Do tvé ochrany svěřujeme její obyvatele, nemocné i bojující za záchranu lidských životů v různých profesích. K Tobě, Pane, voláme!

4/ Děkujeme, Pane, za vláhu pro naše pole, lesy, zahrady, sady a vinice. Přestože přívalové deště uplynulých dnů způsobily na mnoha místech komplikace, víme, že nedostatek vody je daleko větším problémem. Prosíme za dobré počasí! K Tobě, Bože, voláme!

Vzpomínka na sestru Věru Nedvědovou, která zemřela 14. října 2019 ve věku 88 let.

Milé sestry a milí bratři!

Boží lid je v očích Hospodinových „lidem zvláštním“, o nějž Bůh celý čas putování z Egypta do zaslíbené země s láskou pečoval, jak naznačuje poetický obraz „nesení na orlích křídlech“ v 1. čtení této liturgie (srv. Ex 19, 4). Jeho výjimečné postavení bylo stvrzeno předáním Zákona na Sinaji prostřednictvím Mojžíše. Hospodin ale nechce být jen Bohem jedné skupiny lidí či jednoho národa, jako byla většina pohanských božstev. Jemu přece patří celý svět, a proto i jeho lid má jedinečné poslání pro svět: má být „královstvím kněží“ (srv. 1Pt 2, 9), tedy prostředníkem mezi Bohem a celým světem, má zvěstovat Hospodinovu slávu a moc, připomínat jeho kralování. Je příznačné, že se označuje stejně jako všechny ostatní národy země (gój). Izrael tedy není nic lepšího než oni! Jeho výjimečné postavení spočívá v Hospodinově vyvolení a ve smlouvě, kterou s ním Bůh uzavřel z pouhé milosti. Jen tak se stal Izrael „lidem zvláštním“, jak přeložila Septuaginta“ a podle ní i Kraličtí (v. 5). Obrat „zvláštní vlastnictví“, jak uvádí ČEP, označuje původně osobní majetek krále, jímž může jen on sám volně disponovat. Jestliže je takto nazván Izrael ve vztahu k Hospodinu, znamená to, že je mu dán k dispozici a jen on má na něj zvláštní nárok.

Také Ježíšovi učedníci jsou Bohem vyvoleni a pověřeni úkolem být jeho svědky, být pastýři a dělníky na Boží vinici. Dříve než Ježíš vyšle své apoštoly (Mt 10, 5-15), ohlíží se evangelista Matouš za jeho dosavadním působením, připomíná jeho službu a naznačuje, že se posouváme do další části příběhu. Předcházelo Kázání na hoře (kap. 5-7) i řada dalších událostí, ukazujících, co mohou tato Ježíšova slova znamenat v praxi. Matouš by mohl vyprávět řadu dalších epizod, ale

přichází nový impuls, kdy Ježíš vyšle se stejnou zvěstí své učedníky. Zástupy, které v tu chvíli Ježíš vidí, tam přišly za ním. Přestože bychom předpokládali, že ti lidé vědí, proč přišli, Ježíši připomínají dezorientované stádo ovcí. Pastýřskou metaforu pak střídá obraz úrody zralé ke žni. (v. 36-37). Lidé, kteří jdou za Ježíšem, jsou nyní oslovitelní, jsou zralí pro Království Boží. Podobají se ale ovcím bez pastýře nebo úrodě bez ženců. Stádo tu je, ale nikdo se o něj nestará, úroda, těch, kteří jsou oslovitelní, je hojná, ale nikdo nesbírá, neoslovuje. Stádo je početné, ale nikdo ho jako pastýř nevede a nechrání, takže se zase rozbíhá a ztrácí. Snad se za těmito slovy skrývá polemika s jeruzalémskými vůdci, snad skrze ně můžeme dohlédnout až k samotnému Ježíši - Pastýři? Na konci evangelia se bude mluvit o pastýři, jemuž se ovce rozprchnou (srv. Mt 26, 31). Také dnes vnímáme naléhavou potřebu schopných duchovních, připravených odpovídat na otázky, které lidé pokládají. S lítostí si totiž uvědomujeme, že církev často nabízí odpovědi, které nikdo nehledá, a naopak obchází problémy, jež mnoho současníků trápí.

V našem příběhu následuje vyvolení a vyslání Dvanácti (Mt 10, 1-15). Evangelista Matouš na rozdíl od Marka existenci Dvanácti předpokládá, ale mluví o nich teprve ve chvíli, kdy je Ježíš vysílá. Marek zařazuje dvě epizody v rozmezí několika kapitol (Mk 3, 13-19 a 6, 6-13). Úkoly, které Ježíš učedníkům dává, odpovídají tomu, co dělal on sám s výjimkou učení. Jsou připraveni ke všemu, dokonce k uzdravování a vymítání zlých duchů, ale dosud zřejmě ne k tomu, aby učili. Podle Markova evangelia Ježíš výslovně vyslal učedníky po dvou (Mk 6, 7). Matouš to tak neuvádí, ale předpokládá, protože výčet Dvanácti uspořádal po dvojicích, i když ČEP toto uspořádání zřejmě ze stylistických důvodů setřel.

Dvanáct je především symbolické číslo. Učedníků, kteří chodili s Ježíšem, bylo zřejmě víc, jenom nebyli v této „Dvanáctce“ (srv. Sk 1, 21-22: do kruhu Dvanácti je doplněn jeden z těch, kteří s Ježíšem chodili od počátku). Dvanáctka tu je také výzvou k Izraeli, který tvořilo dvanáct kmenů. Jména učedníků naznačují, že máme před sebou pestrou řadu od celníka po zélótu, tedy od kolaboranta až k povstalcí. Jejich vyvolení můžeme tedy rozumět tak, že mají pokrýt celé spektrum izraelského společenství. Ve dvojici podobní lidé mají jít „ke svým“, do „svého prostředí“ a všude zvěstovat pokoj, ohlašovat radostnou zprávu o příchodu spásy a navzájem si také pokoj přát.

Vysláním Dvanácti ke „ztraceným ovcím lidu izraelského“ začíná 2. velká Ježíšova řeč: vyslání učedníků na cestu (v. 5-15). Hned úvodní věta vymezuje adresáty, k nimž jsou apoštolové posláni. V této chvíli jim není svěřena misie k pohanům a Samařanům. Snad se už tehdy odehrávala, ale nebyla prioritou, jak můžeme usuzovat z příběhů, kde sám Ježíš překačuje hranice Izraele. On i jeho učedníci mají soustředit „své síly“ na „ztracené ovce lidu izraelského“ (v. 6). Méně pozornosti je věnováno adresátům zvěsti. Podle některých výkladů může jít o celý Izrael, podle jiných nejsou posláni ke „zdravému jádru“, ale na okraj, k celníkům a nevěstkám, lidem na periferii zbožné a slušné společnosti. „Ztracené ovce“ jsou tedy onou „úrodou oslovitelných“, které nemá kdo oslovit (srv. Mt 9, 37).

Při vyslání učedníků znovu zazní formulace zvěsti, kterou Ježíš převzal od Jana Křtitele: „*Jděte a kažte, že se přiblížilo Království nebeské.*“ (v. 7) Sice ještě nepřevzalo vládu, ale už působí: na myšlení a jednání lidí, na jejich situaci ve světě. Učedníci (jako Ježíš) ho mají zvěstovat nejen slovy, ale i skutky. Za ně nesbírají body jako za výkon, ale mají např. „uzdravovat“, protože je někdo nemocný a uzdravení potřebuje: „*...zadarmo jste dostali, zadarmo dejte.*“ (v. 8b) Zaznívá tedy varování, aby si ze svého zvěstování či uzdravování nedělali výnosný obchod nebo nezískávali zásluhy.

Bůh miluje každého a stvořil nás jako jedinečné bytosti. Nejsme ve světě sami, ale jsme součástí určitého národa a rodiny. Život, který nám dává Bůh, proudí sdílením tohoto daru. Ježíš je výjimečným prostředníkem, Slovem, které se stalo tělem, jehož se lze dotýkat. Toto Slovo potřebuje

být zvěstováno, hlásáno všem bez rozdílu, jak si to Ježíš přeje (srv. Mt 28, 19-20a). Všichni jsme povoláni být jeho svědky a posly lásky, jsme posláni probouzet naději i očekávání dobra, které je už zde přítomné. Naše výmluvy, že se tato služba týká jen kněží a církví pověřených pracovníků, neobstojí. Všichni jsme „*královským kněžstvem*“ Boha Otce (srv. 1Pt 2, 9), přijali jsme toto pověření, tento úkol:.. „*zadarmo jste dostali, zadarmo dejte*“ (Mt 10, 8b). V této službě nezůstáváme osamoceni, sám Ježíš nám přislíbil svou přítomnost: „*A hle, já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání tohoto věku*“ (Mt 28, 20b). Amen.